

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์การประเมินผลการเรียนของนักศึกษาสถาบันราชภัฏสงขลา เพื่อ

1. วิเคราะห์การประเมินผลการเรียนของนักศึกษาสถาบันราชภัฏสงขลา ในด้านการเรียนการสอน เครื่องมือวัดผลการเรียน คะแนนจากการวัดผลการเรียน เกณฑ์การประเมินและการให้ระดับคะแนน

2. วิเคราะห์การกระจายของระดับคะแนนผลการเรียนของนักศึกษาสถาบันราชภัฏสงขลา สังกัดคณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำแนกตามลักษณะวิชา ในประเด็นต่อไปนี้

2.1 ในภาพรวมระดับโปรแกรมวิชา

2.2 การเปรียบเทียบระหว่างโปรแกรมวิชาภายในคณะเดียวกัน

2.3 ในภาพรวมระดับคณะ

2.4 การเปรียบเทียบระหว่างคณะ

2.5 ในภาพรวมระดับสถาบัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างอาจารย์ ประชากรเป็นอาจารย์ที่ทำการสอนนักศึกษา ภาคปกติ ปีการศึกษา 2545 และกลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนไม่น้อยกว่า 1 ปี การศึกษา จำนวน 236 คน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา ประชากรเป็นนักศึกษาภาคปกติ ปีการศึกษา 2544 ทุกชั้นปีในระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี และกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาสังกัดคณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 1,942 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. แบบสอบถามการประเมินผลการเรียนในสถาบันราชภัฏสงขลา โดยให้อาจารย์ตอบ

2. แบบสรุปผลการสังเกตของอาจารย์ โดยการถ่ายสำเนาเอกสารจากฝ่ายประมวลผล

สถาบันราชภัฏสงขลา

รายละเอียดของเครื่องมือ

1. แบบสอบถามการประเมินผลการเรียนในสถาบันราชภัฏสงขลา ประกอบด้วย 5 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ด้านการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 เครื่องมือวัดผลการเรียน

ตอนที่ 4 คะแนนจากการวัดผลการเรียน

ตอนที่ 5 เกณฑ์การประเมินและการให้ระดับคะแนน

2. คัดลอกแบบสรุปผลการสังเกตของอาจารย์คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยการถ่ายสำเนาเอกสารได้ระดับคะแนนผลการเรียนของนักศึกษาภาคปกติ ปีการศึกษา 2544 ระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี ทุกชั้นปี จากฝ่ายประมวลผลสถาบันราชภัฏสงขลา

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ตามลำดับดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร ตำราเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนระดับอุดมศึกษาได้แนวคิดหลักการ วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนระดับอุดมศึกษา เพื่อใช้ในการกำหนดกรอบแนวความคิดในการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

2. สร้างแบบสอบถามและให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพด้านความครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ และความเป็นปรนัยของข้อกระทงความในแบบสอบถาม

วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลโดยการมอบแบบสอบถามผ่านอาจารย์ตัวแทนของโปรแกรมวิชาเป็นผู้ดำเนินการแจกให้อาจารย์ในโปรแกรมวิชาตอบ และรวบรวมแบบสอบถามเพื่อให้ผู้วิจัยรับคืนตามกำหนด

2. ข้อมูลระดับคะแนนผลการเรียนของนักศึกษา ผู้วิจัยทำหนังสือถึงอธิการบดีสถาบันราชภัฏสงขลาเพื่อขอคัดลอกข้อมูลระดับคะแนนผลการเรียนของนักศึกษาจากฝ่ายประมวลผลสถาบันราชภัฏสงขลา แล้วดำเนินการคัดลอกข้อมูลโดยการถ่ายสำเนาเอกสารแบบสรุปผลการสังเกตของอาจารย์และสำเนาข้อมูลเกี่ยวกับรายวิชาที่เปิดสอนภาคปกติ ปีการศึกษา 2544 จากฐานข้อมูลสถาบันราชภัฏสงขลา โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Microsoft Access XP ในการจัดการข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถามการประเมินผลการเรียนในสถาบันราชภัฏสงขลา วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 10.0 และบางส่วนใช้การแจกแจงความถี่ใช้สถิติร้อยละ

2. ข้อมูลระดับคะแนนผลการเรียนของนักศึกษา วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม Microsoft Access XP ในการจัดการข้อมูล โดยสำเนาข้อมูลจากฐานข้อมูลสถาบันราชภัฏสงขลา และตรวจสอบความถูกต้องกับข้อมูลที่คัดลอกโดยการถ่ายสำเนาเอกสารแบบสรุปผลการสังเกตของอาจารย์ โดยใช้โปรแกรม Microsoft Excell XP ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติร้อยละและนำเสนอเป็นกราฟ และใช้โปรแกรม Microsoft Word XP ในการเสนอรายงานผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์การประเมินผลการเรียนในสถาบันราชภัฏสงขลา

1. ข้อมูลส่วนตัวผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นอาจารย์สถาบันราชภัฏสงขลา ที่ปฏิบัติงานหน้าที่สอน ในปีการศึกษา 2545 สังกัดทุกคณะ ได้แก่ คณะครุศาสตร์ (15.3%) มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (22.9%) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (25.4%) วิทยาการจัดการ (16.5%) เทคโนโลยีการเกษตร (7.2%) เทคโนโลยีอุตสาหกรรม (4.2%) และศิลปกรรมศาสตร์ (8.5%) มีทั้งอาจารย์ที่เป็นข้าราชการและเป็นลูกจ้างชั่วคราว รวมทั้งหมด 236 คน

ประสบการณ์ในการสอนของอาจารย์ พบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 5 ปี มีมากที่สุด (30.5%) รองลงมาเป็น 26-30 ปี (26.7%) น้อยที่สุดเป็น 36-40 ปี (3.4%) และเป็น 11-15 ปี (3.4%)

คุณวุฒิทางการศึกษาของอาจารย์ พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่มีคุณวุฒิทางการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโท (79.3%) รองลงมาเป็นระดับปริญญาตรี (17.8%) และระดับปริญญาเอก (2.9%) อาจารย์ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก สังกัด คณะครุศาสตร์เป็นส่วนใหญ่ ส่วนอาจารย์ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ สังกัดคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

การศึกษารายวิชาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ (69.5%) ศึกษาหลักสูตรที่มีรายวิชาเกี่ยวกับการวัดและการประเมินผล เมื่อพิจารณาเป็นรายคณะ พบว่า จำนวนอาจารย์ที่ได้ศึกษารายวิชาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนมีมากกว่าจำนวนอาจารย์ที่ไม่ได้ศึกษา ยกเว้นอาจารย์ในคณะวิทยาการจัดการและคณะเทคโนโลยีการเกษตร

วิธีการที่อาจารย์ได้รับความรู้ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียน พบว่า วิธีการที่ได้รับความรู้มากที่สุด ได้แก่ ศึกษาด้านการวัดและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรที่ได้ศึกษามา (58.1%)

ศึกษาด้านการวัดและประเมินผลการเรียนด้วยตนเอง (19.1%) และจากการอบรมสัมมนา (18.6%) เมื่อพิจารณาเป็นรายคณะ พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ในแต่ละคณะ ได้รับความรู้ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนจากการศึกษาตามหลักสูตรมากกว่าวิธีอื่นๆ ยกเว้น อาจารย์คณะเทคโนโลยีการเกษตร ซึ่งส่วนใหญ่ได้รับความรู้จากการอบรมสัมมนา (41.2%) และจากการศึกษาดด้วยตนเอง (41.2%) และคณะวิทยาการจัดการ อาจารย์ส่วนใหญ่ได้รับความรู้ตามหลักสูตรที่ได้ศึกษามา (41.0%) และรองลงมาศึกษาดด้วยตนเอง(33.3%)

รายวิชาที่สอนส่วนใหญ่ พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่สอนรายวิชาทฤษฎีและปฏิบัติ (51.7%) รองลงไปสอนวิชาทฤษฎี (44.5%) อาจารย์ที่สอนวิชาปฏิบัติมีจำนวนน้อย (3.8%) เมื่อพิจารณาเป็นรายคณะพบว่าอาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะวิทยาการจัดการ อาจารย์ส่วนใหญ่สอนวิชาทฤษฎีมากกว่าวิชาทฤษฎีและปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา

2. ด้านการเรียนการสอนและเครื่องมือวัดผลการเรียน

2.1 ในด้านการเรียนการสอน พบว่า อาจารย์ปฏิบัติกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ชี้แจงแนวการเรียนการสอนแก่นักศึกษา จัดทำแนวการเรียนการสอนทุกรายวิชาที่สอน ให้การสนับสนุนนักศึกษาได้แสดงออกซึ่งความคิดริเริ่มและการแก้ปัญหา และตรวจสอบการเข้าชั้นเรียนของนักศึกษา

2.2 เครื่องมือวัดผลการเรียน พบว่า

2.2.1 เครื่องมือวัดผลการเรียนระหว่างเรียนที่อาจารย์ใช้ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ แบบทดสอบความเรียง/อัตนัยและการปฏิบัติงาน การศึกษาค้นคว้าและการเขียนรายงาน แบบทดสอบเลือกตอบ และแบบทดสอบเขียนตอบสั้นๆ เมื่อพิจารณาเป็นรายคณะ พบว่า สอดคล้องกับ 3 อันดับสูงสุด ที่อาจารย์ในแต่ละคณะใช้ ส่วนเครื่องมือวัดผลการเรียนระหว่างเรียนที่อาจารย์ไม่ได้ใช้ เรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ แบบทดสอบจับคู่ แบบทดสอบถูก-ผิด แบบสอบถาม/แบบสำรวจความคิดเห็น และแบบวัดเจตคติ/แบบวัดความสนใจ

2.2.2 เครื่องมือวัดผลการเรียนปลายภาคที่อาจารย์ใช้ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ แบบทดสอบเลือกตอบ แบบทดสอบความเรียง แบบทดสอบเขียนตอบสั้น ๆ การปฏิบัติงาน และการศึกษาค้นคว้าและเขียนรายงาน เมื่อพิจารณาเป็นรายคณะ พบว่า สอดคล้องกับ 3 อันดับสูงสุด ที่อาจารย์ในแต่ละคณะใช้

2.2.3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดผลการเรียนที่อาจารย์มีระดับการปฏิบัติ เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ตรวจสอบความถูกต้องของเฉลยคำตอบ ศึกษาวัตถุประสงค์

ของหลักสูตร คือ ศึกษาวัตถุประสงค์ของการเรียนแต่ละบท การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นบทหรือเป็นตอน ตรวจสอบความชัดเจนของข้อความ และกำหนดเฉลยคำตอบ เมื่อพิจารณาเป็นรายคณะ พบว่า สอดคล้องกับ 3 อันดับสูงสุดที่อาจารย์ในแต่ละคณะปฏิบัติ

เหตุผลของอาจารย์ที่ไม่ได้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดผลการเรียน พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ในทุกคณะไม่เข้าใจวิธีการในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดผลการเรียน ยกเว้นคณะ ครุศาสตร์ อาจารย์ส่วนใหญ่เข้าใจวิธีการ แต่ไม่มีเวลาเพียงพอในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดผลการเรียน

3. คะแนนจากการวัดผลการเรียน อาจารย์พิจารณาเรียงตามลำดับจากระดับมากไปน้อย ได้แก่ การสอบย่อย การปฏิบัติงาน การทำรายงาน/การบ้าน และการร่วมกิจกรรมในการเรียนการสอน วิชาทฤษฎี อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้สัดส่วนคะแนนระหว่างเรียนต่อคะแนนปลายภาค เป็นแบบ 60 : 40 ส่วนวิชาปฏิบัติ และวิชาทฤษฎีและปฏิบัติ เป็นแบบ 70 : 30

การแจ้งผลการตรวจให้คะแนน แจ้งโดยบอกเฉพาะคะแนนที่สอบได้ หรือ คืนคำตอบให้นักศึกษาพิจารณาความถูกต้องในการตรวจคำตอบเป็นส่วนใหญ่

การหาค่าสถิติของคะแนน อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้คะแนนดิบ คิดค่าสถิติบางครั้งเฉพาะรายการสถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย พิสัย และฐานนิยม

4. เกณฑ์การประเมินและการให้ระดับคะแนน รูปแบบเกณฑ์กลาง ที่มีค่าระดับเป็นตัวเลข และไม่มีค่าระดับเป็นตัวเลข ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่สถาบันเสนอแนะให้อาจารย์เลือกใช้ จึงเป็นเกณฑ์ที่นิยมใช้กันมากในวิชาทฤษฎี วิชาปฏิบัติ และวิชาทฤษฎีและปฏิบัติ ทั้งในระดับสถาบันและรายคณะ ทุกคณะ มีรายละเอียด ดังนี้

ระดับคะแนน	คะแนน
A	80-100
B ⁺	75-79
B	70-74
C ⁺	65-69
C	60-64
D ⁺	55-59
D	50-54
E	0-49

รูปแบบเกณฑ์กลางที่ไม่มีค่าระดับคะแนนเป็นตัวเลข ได้แก่

ระดับคะแนน	คะแนน
ผ่านยอดเยี่ยม (PD)	80 – 100
ผ่าน (P)	50 – 79
ตก (F)	0 – 49

การให้ระดับคะแนนส่วนใหญ่ พบว่า ใช้การประเมินผลแบบอิงเกณฑ์ ในรูปคะแนนแบบ ร้อยละตามที่กำหนดไว้ในแนวทางการเรียนการสอน

การพัฒนาความรู้ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ต้องการ พัฒนาความรู้ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการสร้างเครื่องมือต่าง ๆ การสร้างข้อสอบ และการตรวจสอบ คุณภาพของเครื่องมือ และการให้ระดับคะแนน

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์การกระจายของระดับคะแนนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะ และสถาบัน

ตอนที่ 1 หมวดวิชาเฉพาะด้านและหมวดวิชาเลือกเสรี

1. การกระจายของระดับคะแนนผลการเรียนของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี สังกัดคณะ ครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในวิชา ทฤษฎี กระจายตั้งแต่ 4 - 8 5 - 8 และ 6 - 8 ระดับตามลำดับ วิชาปฏิบัติกระจาย ตั้งแต่ 1 - 5 5 - 8 และ 3 - 8 ระดับ ตามลำดับ ส่วนวิชาทฤษฎีและปฏิบัติ คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ กระจายตั้งแต่ 4 - 8 ระดับและคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระจายตั้งแต่ 5 - 8 ระดับ ดังนั้น การกระจายของระดับคะแนนในวิชาทฤษฎี วิชาปฏิบัติ และวิชาทฤษฎีและ ปฏิบัติ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีความแตกต่างกันตามโปรแกรมวิชา และลักษณะวิชา วิชาปฏิบัติ ส่วนใหญ่กระจายน้อยกว่าวิชาทฤษฎี และวิชาทฤษฎีและปฏิบัติ ระดับคะแนนเป็น ตัวบ่งชี้ระดับความสัมฤทธิ์ผลในการเรียนรู้ ถ้าระดับคะแนนกระจายน้อย แสดงถึงระดับสัมฤทธิ์ผล ของนักศึกษาแตกต่างกันน้อย หรือ สามารถจำแนกผู้เรียนได้น้อยกลุ่ม

2. การเปรียบเทียบการกระจายของระดับคะแนนผลการเรียนของนักศึกษาโปรแกรมวิชา
ภายในคณะเดียวกัน

2.1 คณะครุศาสตร์

วิชาทฤษฎี ระดับคะแนนกระจายตั้งแต่ 4-8 ระดับ โปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตร์ ปฐมวัย
ให้ระดับคะแนนกระจายมากที่สุด 8 ระดับ จาก A ถึง E ส่วนโปรแกรมบริหารการศึกษาศาสตร์ กระจาย
น้อยที่สุด 4 ระดับ จาก B⁺ ถึง C ในภาพรวมนักศึกษาส่วนใหญ่ได้ระดับคะแนน B และ B⁺

วิชาปฏิบัติ ระดับคะแนนกระจายตั้งแต่ 1-5 ระดับ ไม่ปรากฏ 2 ระดับ โปรแกรม
วิชาพลศึกษาและนันทนาการ และโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตร์ ปฐมวัย ให้ระดับคะแนนกระจายมาก
ที่สุด 5 ระดับ จาก A ถึง C ส่วนโปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษาศาสตร์ นักศึกษาได้ B ทุกคน

วิชาทฤษฎีและปฏิบัติ ระดับคะแนนกระจายตั้งแต่ 4-8 ระดับ โปรแกรมวิชา
การวัดผลการศึกษาให้ระดับคะแนนกระจาย 8 ระดับ จาก A ถึง E โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีและ
นวัตกรรมการศึกษา และโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตร์ ปฐมวัย ให้ระดับคะแนนกระจายน้อยที่สุด 4
ระดับ จาก B⁺ ถึง C ในภาพรวมนักศึกษาส่วนใหญ่ได้ระดับคะแนน B

ระดับคะแนนที่มีนักศึกษามากที่สุดในวิชาทฤษฎี วิชาปฏิบัติ และวิชาทฤษฎีและ
ปฏิบัติ ได้แก่ C(46.0%) B(100.0%) B(60.30%) ตามลำดับ

2.2 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

วิชาทฤษฎี โปรแกรมวิชาภาษาต่างประเทศ ให้ระดับคะแนนกระจายมากที่สุด 8
ระดับ จาก A ถึง E และโปรแกรมวิชาสังคมศึกษา กระจายน้อยที่สุด 5 ระดับ จาก A ถึง C ส่วน
โปรแกรมวิชาการพัฒนาชุมชน (ในภาคการศึกษาที่ 1/2544) ระดับคะแนนกระจายมากที่สุด 8
ระดับ จาก A ถึง E และกระจายน้อยที่สุด (ในภาคการศึกษาที่ 2/2544) 5 ระดับ จาก A ถึง C

วิชาปฏิบัติ โปรแกรมวิชาภาษาต่างประเทศให้ระดับคะแนนกระจายมากที่สุด 4
ระดับ จาก A ถึง C⁺ ส่วนโปรแกรมวิชาประวัติศาสตร์ และโปรแกรมวิชาสังคมศึกษา กระจายน้อย
ที่สุด 3 ระดับ จาก B⁺ ถึง C⁺

วิชาทฤษฎีและปฏิบัติ โปรแกรมวิชาภาษาต่างประเทศ ให้ระดับคะแนนกระจาย
มากที่สุด 8 ระดับ จาก A ถึง E โปรแกรมวิชาสังคมศึกษา กระจายน้อยที่สุด 4 ระดับ จาก B⁺ ถึง C

วิชาทฤษฎี วิชาปฏิบัติ และวิชาทฤษฎีและปฏิบัติ ระดับคะแนนที่มีนักศึกษามาก
ที่สุดในได้แก่ B (52.38%) B(69.23%) B (44.00%) ตามลำดับ

2.3 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

วิชาทฤษฎี โปรแกรมวิชาคณิตศาสตร์และสถิติประยุกต์ โปรแกรมวิชาเคมี ๔ (ภาคการศึกษาที่ 1/2544) โปรแกรมวิชาฟิสิกส์๔ และโปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ให้ระดับคะแนนกระจายมากที่สุด 8 ระดับจาก A ถึง E และโปรแกรมวิชาเคมี ๔(ภาคการศึกษาที่ 2/2544) ให้ระดับคะแนนกระจายน้อยที่สุด 6 ระดับ จาก B⁺ ถึง D

วิชาปฏิบัติ โปรแกรมวิชาเคมี ๔ ให้ระดับคะแนนกระจายมากที่สุด 8 ระดับจาก A ถึง E ส่วนโปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และโปรแกรมวิชาคหกรรมศาสตร์ กระจายน้อยที่สุด 3 ระดับจาก A ถึง B หรือ B⁺ ถึง C⁺

วิชาทฤษฎีและปฏิบัติ โปรแกรมวิชาเคมี ๔ และโปรแกรมวิชาฟิสิกส์๔ ให้ระดับคะแนนกระจายมากที่สุด 8 ระดับจาก A ถึง E และโปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ระดับคะแนนกระจายน้อยที่สุด 5 ระดับ จาก A ถึง C

ระดับคะแนนที่มีนักศึกษามากที่สุด วิชาทฤษฎี วิชาปฏิบัติ และวิชาทฤษฎีและปฏิบัติ ได้แก่ D(51.13%) B⁺(67.65%) C⁺(59.77%) ตามลำดับ

3. การกระจายของระดับคะแนนของนักศึกษาในภาพรวมระดับคณะ

3.1 คณะครุศาสตร์ การกระจายของระดับคะแนนวิชาทฤษฎี และวิชาทฤษฎีและปฏิบัติ กระจายในระดับใกล้เคียงกันระหว่าง 7-8 ระดับ จาก A ถึง E หรือ A ถึง D ส่วนวิชาปฏิบัติ กระจายในระดับปานกลาง 5 ระดับ จาก A ถึง C วิชาปฏิบัติ นักศึกษาส่วนใหญ่ได้ระดับคะแนนที่ดีกว่าวิชาทฤษฎี และวิชาทฤษฎีและปฏิบัติ

3.2 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ การกระจายของระดับคะแนนวิชาทฤษฎี และวิชาทฤษฎีและปฏิบัติ กระจายในระดับใกล้เคียงกันระหว่าง 7-8 ระดับ ส่วนวิชาปฏิบัติ กระจายในระดับปานกลาง 4 ระดับ จาก A ถึง C⁺ วิชาปฏิบัติ นักศึกษาส่วนใหญ่ได้ระดับคะแนนที่ดีกว่าวิชาทฤษฎี และวิชาทฤษฎีและปฏิบัติ

3.3 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การกระจายของระดับคะแนนในวิชาทฤษฎี วิชาปฏิบัติ และวิชาทฤษฎีและปฏิบัติ กระจายในระดับมาก 8 ระดับ จาก A ถึง E ระดับคะแนนที่มีนักศึกษามากที่สุดในภาคการศึกษาที่ 1 และ 2 ในวิชาทฤษฎี ได้แก่ C และ D ตามลำดับ วิชาปฏิบัติ ได้แก่ B และ B⁺ ตามลำดับ ส่วนวิชาทฤษฎีและปฏิบัติ ระดับคะแนนที่มีนักศึกษามากที่สุด คือ C ทั้งสองภาคการศึกษา

4. การเปรียบเทียบการกระจายของระดับคะแนนของนักศึกษาในภาพรวมระดับคณะพิจารณาตามภาคการศึกษา พบว่า

4.1 ภาคการศึกษาที่ 1 / 2544 คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิชาทฤษฎี ระดับคะแนนที่มีนักศึกษามากที่สุดได้แก่ B(31.86%) B(25.57%) และ C(19.40%) ตามลำดับ วิชาปฏิบัติ ได้แก่ A(32.50%) B(53.32%)และ B(30.14%) ตามลำดับ ส่วนวิชาทฤษฎีและปฏิบัติ ได้แก่ B(31.53%) C(23.08%) C⁺(27.59%) ตามลำดับ

4.2 ภาคการศึกษาที่ 2/2544 คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิชาทฤษฎี ระดับคะแนนที่มีนักศึกษามากที่สุด ได้แก่B⁺(23.35%) C⁺(27.92%)และ D(24.12%) ตามลำดับ วิชาทฤษฎีและปฏิบัติ ได้แก่ B (38.86%) C (28.53%) และ C⁺(17.18%) ตามลำดับ ส่วนวิชาปฏิบัติ คณะครุศาสตร์และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ระดับคะแนนที่มีนักศึกษามากที่สุด ได้แก่ B(62.00%) B⁺(41.26%) ตามลำดับ สำหรับคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ไม่ได้เปิดสอนวิชาปฏิบัติ

5. การกระจายของระดับคะแนนของนักศึกษาในภาพรวมระดับสถาบัน

5.1 ภาคการศึกษาที่ 1/2544 การกระจายของระดับคะแนนในระดับสถาบัน จำแนกตามลักษณะวิชา คือ วิชาทฤษฎี นักศึกษาส่วนใหญ่ได้ระดับคะแนน C C⁺ และ B วิชาปฏิบัติ นักศึกษาส่วนใหญ่ได้ระดับคะแนน B B⁺ และ A ส่วนวิชาทฤษฎีและปฏิบัติ นักศึกษาส่วนใหญ่ได้ระดับคะแนน C C⁺ และB วิชาทฤษฎี และ วิชาทฤษฎีและปฏิบัติ การกระจายของระดับคะแนนในระดับเดียวกันใกล้เคียงกันเป็นส่วนใหญ่ ในภาพรวมของทุกลักษณะวิชาระดับคะแนนที่มีนักศึกษามากที่สุดคือ B

5.2 ภาคการศึกษาที่ 2/2544 การกระจายของระดับคะแนนในระดับสถาบัน จำแนกตามลักษณะวิชา คือ วิชาทฤษฎี นักศึกษาส่วนใหญ่ได้ระดับคะแนน C C⁺ และ B วิชาปฏิบัติ นักศึกษาส่วนใหญ่ได้ระดับคะแนน B และ B⁺ ส่วนวิชาทฤษฎีและปฏิบัติ นักศึกษาส่วนใหญ่ได้ระดับคะแนน C C⁺ และ B ในภาพรวมของทุกลักษณะวิชาระดับคะแนนที่มีนักศึกษามากที่สุดคือ B

สรุปได้ว่า ปีการศึกษา 2544 ในภาพรวมระดับสถาบัน ระดับคะแนนกระจายทุกระดับ จาก A ถึง E ทุกลักษณะวิชา วิชาทฤษฎีและวิชาทฤษฎีและปฏิบัติ นักศึกษาส่วนใหญ่ได้ระดับคะแนน C C⁺ และB ส่วนวิชาปฏิบัติได้ B และ B⁺ เป็นส่วนใหญ่

ตอนที่ 2 ข้อมูลรายวิชาหมวดการศึกษาทั่วไป

การกระจายของระดับคะแนนของนักศึกษาในรายวิชาหมวดการศึกษาทั่วไป ปีการศึกษา 2544 จำแนกเป็น 2 ภาคการศึกษา ดังนี้

1. ภาคการศึกษาที่ 1/2544 จำแนกตามกลุ่มวิชาและรายวิชา ดังนี้

1.1 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ วิชาพฤติกรรมมนุษย์และการพัฒนาตน (2500101) และ วิชาความจริงของชีวิต (1500104) การกระจายของระดับคะแนนของนักศึกษา กระจายจาก A ถึง E ระดับคะแนนที่มีนักศึกษามากที่สุดคือ B(28.89%) และ B(39.57%) ตามลำดับ

1.2 กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น (1500101) วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น (1500102) และวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และทักษะการเรียนรู้(1500103) การกระจายของระดับคะแนนของนักศึกษา กระจายจาก A ถึง E ระดับคะแนนที่มีนักศึกษามากที่สุดคือ C⁺(39.85 %) B(33.26%) และB(21.62%) ตามลำดับ

1.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ วิชาวิถีไทย (2500102) ระดับคะแนนของนักศึกษา กระจาย จาก A ถึง D ระดับคะแนนที่มีนักศึกษามากที่สุดคือ B(31.80%) ส่วนวิชาวิถีโลก (2500103) และวิชาชีวิตกับสิ่งแวดล้อม (2500104) ระดับคะแนนของนักศึกษา กระจายจาก A ถึง E ระดับ คะแนนที่มีนักศึกษามากที่สุดคือ C(31.70%) และ B(31.76%) ตามลำดับ

1.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิชาวิทยาศาสตร์เพื่อคุณภาพ ชีวิต (4000105) วิชาการคิดและการตัดสินใจ (4000106) และวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต (4000107) ระดับคะแนนของนักศึกษา กระจายจาก A ถึง D ระดับคะแนนที่มีนักศึกษามากที่สุด คือ C⁺(49.02%) A(39.96%) และ C⁺(36.64%) ตามลำดับ ส่วนวิชา เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ (4000108) ระดับคะแนนของนักศึกษา กระจายจาก A ถึง D⁺ ระดับคะแนนที่มีนักศึกษามากที่สุด คือ C⁺(23.72%)

2. ภาคการศึกษาที่ 2/2544 จำแนกตามกลุ่มวิชาและรายวิชา ดังนี้

2.1 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ วิชาพฤติกรรมมนุษย์และการพัฒนาตน (2500101) การ กระจายของระดับคะแนนของนักศึกษา กระจายจาก A ถึง E ระดับคะแนนที่มีนักศึกษามากที่สุด คือ B(31.03%) ส่วนวิชาความจริงของชีวิต(1500104) การกระจายของระดับคะแนนของนักศึกษา กระจายจาก A ถึง D ระดับคะแนนที่มีนักศึกษามากที่สุดคือ C⁺(23.46%)

2.2 กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร วิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น (1500101) วิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการสืบค้น (1500102) และวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

และทักษะการเรียนรู้(1500103) การกระจายของระดับคะแนนของนักศึกษา กระจายจาก A ถึง E ระดับคะแนนที่มีนักศึกษามากที่สุดคือ C(28.93%) B(32.28%) และ B(28.10%) ตามลำดับ

2.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ วิชาวิถีไทย (2500102) วิชาวิถีโลก (2500103) และวิชาชีวิตกับสิ่งแวดล้อม (2500104) ระดับคะแนนของนักศึกษา กระจายจาก A ถึง D ระดับคะแนนที่มีนักศึกษามากที่สุดคือ B(35.29%) C⁺(37.74%) และB(31.10%) ตามลำดับ

2.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิชาการคิดและการตัดสินใจ (4000106) ระดับคะแนนของนักศึกษา กระจายจาก A ถึง D และวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต (4000107) ระดับคะแนนของนักศึกษา กระจายจาก A ถึง E ระดับคะแนนที่มีนักศึกษามากที่สุดคือ A (59.90%)และA (18.17%) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์การประเมินผลการเรียนของนักศึกษาสถาบันราชภัฏสงขลาในด้านการเรียนการสอน เครื่องมือวัดผลการเรียน คะแนนจากการวัดผลการเรียน เกณฑ์การประเมินและการให้ระดับคะแนน มีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการเรียนการสอน พบว่า อาจารย์ได้ปฏิบัติเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย คือ ชี้แจงแนวการเรียนการสอนแก่นักศึกษา จัดทำแนวการเรียนการสอนทุกรายวิชาที่สอน ให้การสนับสนุนนักศึกษาได้แสดงออกซึ่งความคิดริเริ่มและการแก้ปัญหา และตรวจสอบการเข้าชั้นเรียนของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา อุทุมพร จามรราน(2530 : 2)กล่าวว่า สภาพการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาจัดอยู่ในความรับผิดชอบของอาจารย์แต่ละคน อีกทั้งผู้เรียนเป็นผู้ใหญ่ที่มีความรับผิดชอบและผู้สอนเป็นผู้รู้และเชี่ยวชาญ การเรียนการสอนจึงมีสภาพเหมือนการตกลงกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอนว่าจะเรียนจะสอนอย่างไร รวมทั้งจะวัดและประเมินผลกันอย่างไร ดังนั้นอาจารย์จึงจำเป็นต้องทำแนวการเรียนการสอนทุกรายวิชาที่สอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสายฝน เสกขุนทด (2543 : 1) ที่พบว่าสถาบันราชภัฏนครินทร์ การกำหนดรายละเอียดแนวการสอนของอาจารย์ส่วนใหญ่ได้แจ้งให้นักศึกษาทราบตั้งแต่ต้นภาคเรียน(ชั่วโมงแรกที่เข้าสอน) ถือว่าเป็นข้อตกลงและแนวปฏิบัติในรายวิชานั้น สิ่งที่จะต้องกำหนดไว้เป็นแนวการสอน ประกอบด้วย รหัสวิชา ชื่อวิชา ชื่อผู้สอน คำอธิบายรายวิชา จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล สื่อการเรียนการสอน และหนังสืออ้างอิง ส่วนงานวิจัยของสุปราณี อัครชีพ (2536 : 200) พบว่า ระดับบัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยมหิดล ชั่วโมงแรกอาจารย์ผู้สอนได้จัดทำประมวลการสอนรายวิชาแก่นักศึกษาพร้อมทั้งชี้แจงแนวทางในการวัดและประเมินผลให้นักศึกษาทราบ นอกจากนี้อาจารย์สถาบันราชภัฏสงขลา ได้ให้ความสำคัญในด้านการสนับสนุนให้นักศึกษาได้แสดงออกซึ่งความคิดริเริ่มและการแก้ปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับการเรียนการสอน และการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) อารีย์ วชิรวราการ (2542 : 23-25) กล่าวว่า การประเมินตามสภาพจริงเป็นการประเมินที่ทำความเข้าใจไปกับการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นการประเมินที่ยึดพฤติกรรมกาปฏิบัติเป็นสำคัญ (Performance Based) ซึ่งได้แสดงออกมาจริง เป็นการวัดความสามารถ ในการคิดระดับสูงและตั้งอยู่บนพื้นฐานของเหตุการณ์ในชีวิตจริง และบุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์ (2544 : 126) กล่าวว่า การประเมินตามสภาพจริงเป็นการประเมินจากการปฏิบัติที่ผู้สอนมอบหมายงาน กิจกรรมให้ผู้เรียนทำตามกำหนดหรือให้เลือกทำตามความสนใจและความถนัด งานและกิจกรรมที่มอบหมายนั้นจะมีลักษณะต่อเนื่องตามระดับสภาพจริง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ส.วาสนา ประवालพฤกษ์ และคณะ (2543:8) ที่พบว่า การประเมินแนวใหม่ (Alternative Assessment) ผู้เรียนมีโอกาสปฏิบัติเหมือนชีวิตจริง น่าสนใจ มีความหมาย มีการลงมือกระทำ มีการแสวงหา โดยคาดหวังให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะและความสามารถที่ใช้ในชีวิตจริง หรือสถานการณ์จริง (Authentic Situation) นอกจากนี้ อาจารย์ตรวจสอบการเข้าชั้นเรียนของนักศึกษา ทั้งนี้เพราะเป็นกิจกรรมที่อาจารย์ต้องปฏิบัติตามข้อบังคับสภาประจำสถาบันราชภัฏสงขลาว่าด้วยการประเมินผลการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ. 2541 (สถาบันราชภัฏสงขลา, 2545 : 106) ข้อ 6 นักศึกษาจะต้องสอบปลายภาคเรียน ผู้มีสิทธิ์สอบปลายภาคเรียนจะต้องมีเวลาเรียนใน รายวิชานั้น ๆ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด นักศึกษาที่มีเวลาเรียนรายวิชาได้น้อยกว่าร้อยละ 60 ของเวลาเรียนทั้งหมด ให้ได้รับผลการเรียนเป็น "E" หรือ "F" แล้วแต่กรณี การตรวจสอบการเข้าชั้นเรียนเป็นประจำเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้เรียนและผู้สอนอันนำไปสู่การเรียนรู้ที่ดีของนักศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของสายฝน เทือกขุนทด (2543 : 97) ที่พบว่า สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ อาจารย์ให้ความสำคัญต่อการตรวจสอบเวลาเรียนเพื่อประเมินความสนใจของนักศึกษาในการเข้าชั้นเรียนเช่นกัน

2. ด้านเครื่องมือวัดผลการเรียน พบว่า

2.1 เครื่องมือวัดผลระหว่างเรียนที่อาจารย์ใช้ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปน้อยได้แก่ การปฏิบัติงานและแบบทดสอบความเรียง / อัดนัย การศึกษาค้นคว้าและเขียนรายงาน แบบทดสอบเลือกตอบ และแบบทดสอบเขียนตอบสั้น ๆ ส่วนเครื่องมือที่ไม่ได้นำไปใช้ เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ แบบทดสอบจับคู่ แบบทดสอบถูก-ผิด แบบสอบถาม/แบบสำรวจความคิดเห็น

และแบบวัดเจตคติ / แบบวัดความสนใจ เครื่องมือวัดผลปลายภาคที่อาจารย์นำไปใช้ในระดั้มากได้แก่ แบบทดสอบเลือกตอบ แบบทดสอบความเรียง / อัตนัย และแบบทดสอบเขียนตอบสั้น ๆ ข้อค้นพบดังกล่าว เมื่อพิจารณาเป็นรายคณะ พบว่า เครื่องมือวัดผลระหว่างเรียนที่นำไปใช้ในระดั้มาก 3 อันดับสูงสุดของแต่ละคณะ และต่างก็มีความสอดคล้องกับภาพรวมของสถาบัน เครื่องมือวัดผลระหว่างเรียนที่อาจารย์ใช้สอดคล้องกับการประเมินผลการเรียนในระดับอุดมศึกษา ส่วนเครื่องมือวัดผลระหว่างเรียนที่อาจารย์ไม่ได้นำไปใช้ สอดคล้องกับคำกล่าวของ บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์ (2544 : 206 และ 212) ที่ว่าข้อสอบแบบจับคู่และข้อสอบแบบถูก-ผิด มักใช้วัดพฤติกรรมด้านความรู้ความคิดในระดับต่ำ การใช้ข้อสอบทั้งสองประเภทจึงต้องคำนึงถึงเนื้อหาวิชาและสถานการณ์ที่เหมาะสม อีกทั้งข้อสอบถูก-ผิด มีโอกาสเดาได้ง่าย มีความเชื่อมั่นต่ำ และไม่สามารถวินิจฉัยได้ว่าการตอบผิดนั้นเนื่องจากอะไร และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งฤทธิ์ หวังอารีย์(2536 : 98) ที่พบว่า การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เครื่องมือวัดความรู้ทางทฤษฎี คือข้อสอบ ส่วนใหญ่เป็นข้อสอบอัตนัย การใช้ข้อสอบอัตนัยคละกับปรนัยหรือปรนัยเพียงอย่างเดียวก็มีเป็นส่วนน้อย ข้อสอบปรนัยส่วนใหญ่เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก การวัดภาคปฏิบัติ วัดที่ผลงานปฏิบัติมากกว่ากระบวนการปฏิบัติ และการวัดจิตพิสัยมีน้อยมาก ไม่มีเครื่องมือที่มีรูปแบบที่ชัดเจน ใช้การสังเกตแบบไม่เป็นทางการหรือเป็นการพูดคุยซักถามนักศึกษาระหว่างทำการสอน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวิมล ว่องวานิช (2533 : 4-6) จากการศึกษาสภาพการวัดและประเมินผลการเรียนในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า การวัดความรู้ทางทฤษฎี ส่วนใหญ่เป็นข้อสอบแบบอัตนัย หรือแบบอัตนัยคละกับปรนัย สำหรับปรนัยอย่างเดียวมีเป็นส่วนน้อย ข้อสอบปรนัยส่วนใหญ่เป็นแบบเลือกตอบ การวัดภาคปฏิบัติส่วนใหญ่เป็นรายงานการปฏิบัติ และสอบด้วยข้อสอบข้อเขียน การวัดด้านจิตพิสัยมีน้อยมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุปราณี อัครชีพ (2536 : 200-201) ที่พบว่า ในการวัดและประเมินผลระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล เครื่องมือวัดผลผู้เรียนในแต่ละประเภทวิชา มีความแตกต่างกัน รายวิชาที่มีลักษณะบรรยายใช้แบบทดสอบและรายงาน รายวิชาสัมมนา ใช้แบบสังเกตการมีส่วนร่วมอภิปรายประเด็นที่นำเสนอในชั้นเรียนและรายงาน วิชาที่มีลักษณะฝึกภาคสนามใช้รายงานการปฏิบัติงาน หรือรายงานสรุปสิ่งที่ได้รับจากการฝึกภาคสนาม ส่วนการวัดผลปลายภาค ถูกจำกัดด้วยเวลาตามที่กำหนดไว้สำหรับการดำเนินการสอบและการสรุปผลการประเมินเพื่อรายงานสถาบัน จึงมักเป็นแบบทดสอบเป็นส่วนใหญ่ อาจารย์นิยมใช้แบบทดสอบเลือกตอบมากที่สุด เนื่องจากเป็นเครื่องมือที่วัดความรู้ความคิดได้ทุกระดับ ได้แก่ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า มีความเป็นปรนัยสูง ยุติธรรมใน

การตรวจให้คะแนน ให้คะแนนได้ง่าย ให้ผลการตรวจรวดเร็ว อีกทั้งตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ และพัฒนาเครื่องมือให้มีความเป็นมาตรฐานได้ สิ่งที่ต้องคำนึงมากที่สุดก็คือ การป้องกันการทุจริต ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ เช่น การคัดลอกคำตอบของผู้อื่น ข้อสอบรั่ว และอื่น ๆ ซึ่งอาจารย์ประจำ วิชาและอาจารย์ผู้เกี่ยวข้องต้องระมัดระวังเป็นกรณีพิเศษ ส่วนแบบทดสอบความเรียง / อัตนัย และแบบทดสอบเขียนตอบสั้น ๆ ต่างมีคุณค่าในด้านการวัดความสามารถในการคิด กระบวนการ คิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ ลำดับขั้นตอนในการคิด ตลอดจนทักษะการสื่อความหมาย ซึ่ง สอดคล้องกับการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา

2.2 ในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดผลการเรียนในภาพรวมระดับสถาบัน อาจารย์มีระดับการปฏิบัติเป็นประจำ 3 อันดับสูงสุด ได้แก่ ตรวจสอบความถูกต้องของเฉลยคำตอบ ศึกษาวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ศึกษาวัตถุประสงค์ของบทเรียนแต่ละบท และวิเคราะห์เนื้อหา เป็นบทหรือเป็นตอน ส่วนรายการที่อาจารย์ไม่ได้ปฏิบัติ 3 อันดับสูงสุด คือ ตรวจสอบคุณภาพ ด้านดัชนีความไว สร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร และสร้างเกณฑ์มาตรฐานในการแปล ความหมาย แสดงให้เห็นว่า แบบทดสอบที่อาจารย์สร้างขึ้นนั้นมีความเป็นปรนัยสูง เพราะได้ตรวจสอบความ ถูกต้องของเฉลยคำตอบ มีความตรงตามเนื้อหาและความตรงตามโครงสร้าง นั่นคือ แบบทดสอบ ที่สร้างขึ้นมีคุณภาพสูงในระดับหนึ่ง แม้ว่าอาจารย์จะไม่ได้สร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตรก็ตาม แต่อาจารย์ก็ศึกษาวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และวิเคราะห์เนื้อหาเป็นบทหรือเป็นตอน ส่วนการตรวจ สอบคุณภาพด้านดัชนีความไวนั้น ขั้นตอนของการตรวจสอบต้องมีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งอาจารย์ไม่ได้ทำเนื่องจากต้องใช้เวลาในการวิเคราะห์ อีกทั้งมีเวลาในการเรียนการสอนจำกัด

3. คะแนนจากการวัดผลการเรียน พบว่าการพิจารณาคะแนนระหว่างเรียน อาจารย์ พิจารณาตามลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การสอบย่อย การปฏิบัติงาน การรายงาน / การบ้าน และการร่วมกิจกรรม ซึ่งเป็นไปตามข้อบังคับสภาประจำสถาบันราชภัฏสงขลาว่าด้วยการประเมิน ผลการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาตรี พ.ศ.2541 ข้อ 5 (สถาบันราชภัฏสงขลา,2545:102) ให้อาจารย์ผู้สอนประเมินผลทุกรายวิชาที่มีการเรียนการสอน การวัดผลต้องทำตลอดภาคเรียน โดยวิธี ต่าง ๆ เช่น การสอบย่อย การทำรายงาน การสอบกลางภาคเรียน โดยคิดคะแนนระหว่างภาค เรียนร้อยละ 50 ถึง 80 เว้นแต่รายวิชากำหนดให้ประเมินลักษณะอื่น โดยให้ทำเป็นประกาศของ สถาบัน แสดงว่าอาจารย์ได้ปฏิบัติถูกต้องตามข้อบังคับดังกล่าวข้างต้น และพบว่าในวิชาทฤษฎี อาจารย์นิยมใช้สัดส่วนคะแนนระหว่างภาคต่อคะแนนปลายภาคมากที่สุดคือ แบบ 60 : 40 และ ในวิชาปฏิบัติ และวิชาทฤษฎีและปฏิบัติ สัดส่วนที่ใช้มากที่สุด คือ แบบ 70: 30 นอกจากนี้ อาจารย์ยังใช้สัดส่วนแบบอื่น ๆ ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย

การตรวจให้คะแนนรายงาน อาจารย์ให้คะแนนตามเกณฑ์ โดยแยกเป็นประเด็นสำคัญ ๆ มากที่สุด รองลงมา คือ อ่านคร่าว ๆ จัดเป็นกองตามลำดับคุณภาพแล้วจึงให้คะแนน และการให้คะแนนในภาพรวม ซึ่งสอดคล้องกับหลักการวัดผล จึงเป็นทางเลือกที่ทำได้ ไพศาล หวังพานิช (2543 : 17และ31) กล่าวไว้ว่า การทำรายงาน (Report) เป็นวิธีการวัดและประเมินเกี่ยวกับศักยภาพในการค้นคว้า ประมวล เรียบเรียงความรู้จากแหล่งต่าง ๆ อันเป็นความสามารถในการบูรณาการ การเสนอความคิด แนวทางปฏิบัติ การวางแผน ตลอดจนการแก้ปัญหาต่าง ๆ การตรวจให้คะแนนรายงาน ให้อ่านอย่างถี่ถ้วนและประเมินคุณภาพงานตามเกณฑ์ หากต้องการพิจารณาลักษณะอื่น ๆ ของรายงาน เช่น ความหนา ความเป็นระเบียบเรียบร้อย สีสันของปก รายงาน ต้องกำหนดเป็นเกณฑ์การให้คะแนนและแจ้งให้ผู้เรียนทราบ รวมคะแนนของรายงานจากทุก ๆ เกณฑ์ในการตรวจ

นอกจากนี้ การตรวจให้คะแนนรายงาน อาจใช้วิธีการตรวจให้คะแนนเช่นเดียวกับการตรวจข้อสอบแบบความเรียง / อัตนัยก็ได้ ซึ่งไวส์มาและเจอร์ส(Wierma and Jurs,1990 : 82-83) กล่าวว่า วิธีการให้คะแนนมี 2 แบบ คือ แบบวิเคราะห์แยกคุณภาพของงานตามเกณฑ์เป็นประเด็น ๆ (Analytic scoring) และแบบให้คะแนนในภาพรวม(Holistic scoring) การให้คะแนนแบบแยกคุณภาพของงานตามเกณฑ์เป็นประเด็น ๆ ให้ความสะดวกในการให้คะแนนมากกว่า แต่อาจจะไม่สะดวกและเสียเวลาในการตรวจ ส่วนแบบให้คะแนนในภาพรวม การตรวจให้คะแนนทำได้ง่ายกว่าและรวดเร็วกว่า แต่ก็มีความเป็นอัตนัยสูง ดังนั้น การพิจารณาให้คะแนนอย่างยุติธรรม จะทำได้ยากกว่า จึงควรให้คะแนนแบบแบ่งเป็นกลุ่ม ๆ อาทิเป็น 2 กลุ่มหรือมากกว่าก็ได้ เช่น ผ่าน ไม่ผ่าน หรือ ดีเลิศ ดี พอใช้ และปรับปรุง เป็นต้น วิธีการที่เหมาะสมมากที่สุดในการตรวจให้คะแนนทั้งสองแบบดังกล่าวคือ ให้ตรวจงานของนักศึกษาทุกคนแบบให้คะแนนในภาพรวมก่อน แล้วจึงจำแนกคุณภาพตามลำดับคุณภาพของงานและตามด้วยการให้คะแนนซึ่งจะลดหลั่นกันลงไป

วิธีการตรวจให้คะแนนข้อสอบแบบถูก - ผิด ข้อสอบจับคู่ หรือข้อสอบแบบเลือกตอบ พบว่า อาจารย์ไม่นิยมใช้ข้อสอบแบบถูก-ผิด ข้อสอบจับคู่ ใช้แต่แบบทดสอบเลือกตอบ อาจารย์ตรวจด้วยตนเอง สถาบันราชภัฏสงขลาได้อนุญาตให้ใช้เครื่องตรวจข้อสอบเฉพาะวิชาหมวดวิชาทางการศึกษาทั่วไป ซึ่งสอนโดยอาจารย์จากหลายโปรแกรมวิชาในรายวิชาเดียวกันอีกทั้งนักศึกษาเป็นจำนวนมาก จึงอำนวยความสะดวกให้กับอาจารย์ผู้สอน

วิธีการตรวจให้คะแนนข้อสอบแบบเขียนตอบ อาจารย์ส่วนใหญ่ตรวจข้อใดข้อหนึ่งก็ตรวจข้อนั้นของคนเสร็จเป็นรายข้อซึ่งสอดคล้องกับพิชิต ฤทธิ์จรูญ(2544 : 107)และอารีย์ วชิรวราการ (2542 : 148) กล่าวว่า การตรวจให้คะแนนทีละข้อจนครบหมดทุกคนแล้วจึงตรวจข้อใหม่ต่อไป

เพื่อจะได้เปรียบเทียบระหว่างคำตอบของแต่ละคน แต่มีอาจารย์บางท่านตรวจข้อสอบทุกข้อของแต่ละคน เสร็จเป็นรายคน กรณีนี้กระทำได้ถ้ามีผู้เรียนจำนวนน้อย หรือมีข้อสอบจำนวนน้อยข้อ หรือผู้ตรวจมีความชำนาญการเป็นพิเศษในเรื่องนั้น ๆ อย่างไรก็ตาม การตรวจเช่นนี้ส่งผลให้ความเที่ยงต่ำและอาจจะไม่ยุติธรรมต่อผู้เรียน เพราะไม่สะดวกในการเปรียบเทียบคำตอบของแต่ละคนเป็นรายข้อได้

วิธีการแจ้งผลการตรวจให้คะแนน อาจารย์ส่วนใหญ่แจ้งผลโดยบอกเฉพาะคะแนนที่สอบได้ รองลงมาคือ แจ้งโดยคืนคำตอบให้ผู้ตอบพิจารณาความถูกต้อง มีส่วนน้อยมากที่ไม่แจ้งผลการตรวจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งฤทธิ์ หวังอารีย์ ที่พบว่า อาจารย์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า อาจารย์ส่วนใหญ่แจ้งเฉพาะคะแนนสอบโดยไม่คืนข้อสอบให้ และอาจารย์บางท่านแจ้งเฉพาะเกรดขั้นสุดท้าย โดยไม่บอกคะแนนให้นักศึกษาทราบ ทำให้ผู้เรียนไม่ได้ข่าวสารซึ่งเป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อการแก้ไขข้อบกพร่อง แต่ในอันดับรองลงมาอาจารย์แจ้งคะแนนโดยคืนคำตอบให้ผู้ตอบได้พิจารณาความถูกต้อง เป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้ตอบเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผลการสอบของนักศึกษา อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ได้คำนวณค่าสถิติ กรณีที่คำนวณ อาจารย์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และฐานนิยม เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สายฝน เทือกขุนทด (2543 : 100) ที่พบว่า สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ สถิติที่อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้สรุปผลการเรียน คือ การนับความถี่ และการหาค่าร้อยละ อาจเป็นเพราะการคำนวณง่าย แปลความหมายง่าย ทุกคนเข้าใจ สำหรับการวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง การวัดการกระจาย การเปรียบเทียบตำแหน่ง การเปรียบเทียบด้วยคะแนนมาตรฐาน อาจารย์ไม่ค่อยได้นำไปใช้

ในการประเมินผลการเรียน อาจารย์พิจารณาตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในแนวทางการเรียนการสอนมากที่สุด ส่วนการพิจารณาจากคะแนนสูงสุดและต่ำสุด และพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมมีเป็นจำนวนน้อย แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ได้มีการเตรียมการไว้ ตั้งแต่การทำแนวทางการเรียนการสอนในช่วงก่อนการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียน อาจารย์ส่วนใหญ่จะประเมินแบบอิงเกณฑ์คะแนนแบบร้อยละ ข้อค้นพบดังกล่าวไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งฤทธิ์ หวังอารีย์ (2536 : 104) ที่พบว่า สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้วิธีตัดเกรดแบบอิงกลุ่ม และงานวิจัยของเปรมใจ สุขสมานวงศ์ (2523 : 66) ที่พบว่าวิทยาลัยครูสวนกลาง อาจารย์นิยมใช้รูปแบบการให้คะแนนแบบอิงกลุ่มมากที่สุด และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของสุปราณี อัครชีพ (2525 : 208) พบว่า ระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล อาจารย์ส่วนใหญ่ตัดเกรดโดยวิธีอิงเกณฑ์ร่วมกับอิงกลุ่ม

เกณฑ์คะแนนแบบร้อยละที่อาจารย์ใช้มีหลายแบบ แบบที่นิยมใช้มากที่สุดคือ เกณฑ์กลาง ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่สถาบันได้กำหนดไว้ให้เลือกใช้ อาจารย์นิยมใช้เกณฑ์กลางในวิชาทฤษฎี วิชาปฏิบัติ และวิชาทฤษฎีและปฏิบัติทั้งในภาพรวมระดับสถาบันและทุกรายคณะ จากการวิเคราะห์รายคณะพบว่า คณะเทคโนโลยีการเกษตรและคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม อาจารย์ทุกคนใช้เกณฑ์กลางในการพิจารณาให้ระดับคะแนน จึงถือได้ว่า เป็นนโยบายของคณะ หรือเป็นแนวปฏิบัติของอาจารย์ในคณะ

ส่วนที่ 2 การกระจายของระดับคะแนนผลการเรียน

1. หมวดวิชาเฉพาะด้านและหมวดวิชาเลือกเสรี มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 การกระจายของระดับคะแนนผลการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

สังกัดคณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การกระจายของระดับคะแนนผลการเรียนของนักศึกษา มีความแตกต่างตามโปรแกรมวิชา ลักษณะวิชา และภาคการศึกษา วิชาปฏิบัติส่วนใหญ่กระจายน้อยกว่าวิชาทฤษฎี และวิชาทฤษฎีและปฏิบัติ

จากข้อค้นพบดังกล่าว อาจจะเป็นเพราะว่า อาจารย์พิจารณาให้ระดับคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในแนวทางการเรียนการสอน ซึ่งเป็นเกณฑ์แบบสัมบูรณ์(Absolute Criteria) กำหนดไว้ล่วงหน้าหรือคาดหวังไว้(ไพศาล หวังพานิช, 2543 : 48) อาจารย์ส่วนใหญ่กำหนดเป็นเกณฑ์คะแนนแบบร้อยละและใช้การประเมินแบบอิงเกณฑ์ แบบการประเมินแบบอื่น มีใช้น้อยมาก เช่นการประเมินแบบอิงกลุ่มโดยใช้คะแนนมาตรฐาน ระดับคะแนนเป็นตัวบ่งชี้ถึงระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ถ้าระดับคะแนนกระจายน้อยแสดงว่าผู้เรียนมีระดับผลสัมฤทธิ์แตกต่างกันน้อย หรือมีความสามารถใกล้เคียงกัน ไม่สามารถจำแนกผลการเรียนให้ละเอียดได้ อาจารย์แต่ละท่านมีวิธีการสอน การให้คะแนน การใช้เครื่องมือวัดผลที่แตกต่างกันตามเนื้อหา และมีจุดมุ่งหมายในการสอนที่แตกต่างกัน การให้ระดับคะแนนเป็นเอกลักษณ์ของผู้สอนซึ่งประเมินตามเกณฑ์ที่พิจารณาแล้วเห็นว่าเหมาะสมมากที่สุด ดังนั้น การกำหนดเกณฑ์จึงเป็นประเด็นหนึ่งที่มีความสำคัญ อาจจะทำเป็นนโยบายหรือแนวปฏิบัติได้ทั้งในระดับโปรแกรมวิชา คณะ หรือสถาบัน ข้อค้นพบข้างต้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูศรี กาญจนวงศ์ (2539 :119-121) ที่พบว่า แต้มเฉลี่ยสะสมของนิสิตมีความแตกต่างเนื่องจากความแตกต่างระหว่างนิสิตมากที่สุด รองลงมาเป็นความแตกต่างระหว่างภาควิชา ระหว่างสาขาวิชา และระหว่างคณะ ตามลำดับ ความแตกต่างดังกล่าวขึ้นอยู่กับความแตกต่างของกระบวนการวัดและประเมินผลของอาจารย์ ความแตกต่างในการให้

เกรดอาจมีสาเหตุเนื่องมาจากการที่อาจารย์แต่ละคนมีอิสระในการตัดสินใจให้เกรดด้วยวิธีการและเกณฑ์มาตรฐานของตน หรือแนวปฏิบัติของภาควิชา คณะ หรือหลักสูตร ที่คิดว่าเหมาะสม และสอดคล้องกับงานวิจัยของอุทุมพร จามรมาน(2529 : 113)ที่พบว่าจากการพิจารณาความคงที่โดยอาศัยเกณฑ์ภาควิชาและตามสาขาวิชาสรุปได้ว่า มีความแตกต่างในการให้อันดับคะแนนระหว่างสาขาวิชาภาควิชาในระดับปริญญาตรีมากกว่าปริญญาโท แต่มีความคงที่ของการให้อันดับคะแนนในระดับปริญญาตรีมากกว่าปริญญาโท

จากการเปรียบเทียบการกระจายของระดับคะแนนผลการเรียนของนักศึกษาโปรแกรมวิชา ภายในคณะเดียวกัน พบว่า

คณะครุศาสตร์ วิชาทฤษฎี โปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตร์ให้ระดับคะแนนกระจายมากที่สุด 8 ระดับ จาก A ถึง E ส่วนโปรแกรมบริหารการศึกษาระบายน้อยที่สุด 4 ระดับ จาก B⁺ ถึง C ในภาพรวมนักศึกษาส่วนใหญ่ได้ระดับคะแนน B และ B⁺ วิชาปฏิบัติ โปรแกรมวิชาพลศึกษาและนันทนาการ และโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตร์ให้ระดับคะแนนกระจายมากที่สุด 5 ระดับ จาก A ถึง C ส่วนโปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษานักศึกษาได้ B ทุกคน วิชาทฤษฎีและปฏิบัติ โปรแกรมวิชา การวัดผลการศึกษาให้ระดับคะแนนกระจาย 8 ระดับจาก A ถึง E โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษาและโปรแกรมวิชาการศึกษาศาสตร์ให้ระดับคะแนนกระจายน้อยที่สุด 4 ระดับ จาก B⁺ ถึง C ในภาพรวมนักศึกษาส่วนใหญ่ได้ระดับคะแนน B

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิชาทฤษฎี โปรแกรมวิชาภาษาต่างประเทศให้ระดับคะแนนกระจายมากที่สุด 8 ระดับจาก A ถึง E และโปรแกรมวิชาสังคมศึกษา กระจายน้อยที่สุด 5 ระดับ จาก A ถึง C ส่วนโปรแกรมวิชาการพัฒนาชุมชน (ในภาคการศึกษาที่ 1/2544) ระดับคะแนนกระจายมากที่สุด 8 ระดับ จาก A ถึง E (ในภาคการศึกษาที่ 2/2544) กระจายน้อยที่สุด 5 ระดับจาก A ถึง C วิชาปฏิบัติ โปรแกรมวิชาภาษาต่างประเทศให้ระดับคะแนนกระจายมากที่สุด 4 ระดับ จาก A ถึง C⁺ ส่วนโปรแกรมวิชาประวัติศาสตร์ และโปรแกรมวิชาสังคมศึกษา กระจายน้อยที่สุด 3 ระดับ จาก B⁺ ถึง C⁺ วิชาทฤษฎีและปฏิบัติ โปรแกรมวิชาภาษาต่างประเทศให้ระดับคะแนนกระจายมากที่สุด 8 ระดับจาก A ถึง E โปรแกรมวิชาสังคมศึกษา กระจายน้อยที่สุด 4 ระดับจาก B⁺ ถึง C

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิชาทฤษฎี โปรแกรมวิชาคณิตศาสตร์และสถิติประยุกต์ โปรแกรมวิชาเคมี ๔(ภาคการศึกษาที่ 1/2544) โปรแกรมวิชาฟิสิกส์๔ และโปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ให้ระดับคะแนนกระจายมากที่สุด 8 ระดับจาก A ถึง E และโปรแกรมวิชาเคมี ๔ (ภาคการศึกษาที่ 2/2544) ให้ระดับคะแนนกระจายน้อยที่สุด 6 ระดับ จาก B⁺ ถึง D วิชาปฏิบัติ

โปรแกรมวิชาเคมี ๔ ให้ระดับคะแนนกระจายมากที่สุด 8 ระดับจาก A ถึง E ส่วนโปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และโปรแกรมวิชาคหกรรมศาสตร์ กระจายน้อยที่สุด 3 ระดับจาก A ถึง B หรือ B⁺ ถึง C⁺ วิชาทฤษฎีและปฏิบัติ โปรแกรมวิชาเคมี ๔ และโปรแกรมวิชาฟิสิกส์ ๔ ให้ระดับคะแนนกระจายมากที่สุด 8 ระดับจาก A ถึง E และโปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ระดับคะแนนกระจายน้อยที่สุด 5 ระดับ จาก A ถึง C

สรุปได้ว่า การกระจายของระดับคะแนนผลการเรียนของนักศึกษา แต่ละโปรแกรมวิชาในคณะเดียวกัน มีการกระจายในระดับที่แตกต่างกัน ในวิชาวิชาทฤษฎี วิชาปฏิบัติ วิชาทฤษฎีและปฏิบัติ ในแต่ละวิชาประกอบด้วยรายวิชาต่าง ๆ ดังนั้นจึงขึ้นอยู่กับความสนใจ ความตั้งใจและความถนัดในเนื้อหาสาระแต่ละรายวิชาของผู้เรียน รวมทั้งเกณฑ์ที่ผู้สอนได้กำหนดไว้ในแนวการเรียนการสอน จึงเป็นภาระหน้าที่ของผู้บริหารสถาบันหรือคณะในการพิจารณาความเหมาะสมของการให้ระดับคะแนนของแต่ละรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาของอาจารย์ หรือมีการปรึกษาร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้บริหาร เพื่อกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติในการให้ระดับคะแนนที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ดังเช่นการให้ระดับคะแนนตามนโยบายของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทเวสเทิร์น และมหาวิทยาลัยวิสคอนซิน สหรัฐอเมริกา ยึดถือจำนวนนักศึกษาใน แต่ละระดับคะแนนเป็นสำคัญ โดยกำหนดเป็นช่วงแบบร้อยละในแต่ละระดับคะแนน “Grades of Northwestern University School of Law”(ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <http://www.law.northern.edu/mainpages/curriculum/gradingpolicy.htm> April 25,2003 และ"Grading Rules University Wisconsin Law School" (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก <http://www.law.wisc.edu/> March 18, 2003 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูศรีกาญจนวงศ์ (2539 :120) ที่ว่านับแต่มหาวิทยาลัยได้ให้ความสำคัญกับมาตรฐานการตัดเกรด ก็เริ่มมีการตื่นตัวของอาจารย์ในความพยายามที่จะตัดสินผลการเรียนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งฤทธิ์ หวังอารีย์(2536,:100) ที่พบว่า สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง กำหนดเกณฑ์ในการตัดเกรด ให้มีแต้มเฉลี่ย 1.8 - 2.8 แต่มีอาจารย์บางท่านไม่เห็นด้วยเนื่องจากแต่ละวิชามีความยากง่ายต่างกัน

1.2 การกระจายของระดับคะแนนผลการเรียนของนักศึกษาระดับคณะ

การกระจายของระดับคะแนนผลการเรียนของนักศึกษาของแต่ละคณะ พบว่า วิชาทฤษฎี และวิชาทฤษฎีและปฏิบัติในทุกคณะ มีการกระจายในระดับมาก 8 ระดับและแตกต่างจากวิชาปฏิบัติ โดยวิชาปฏิบัติส่วนใหญ่มีการกระจายน้อยกว่า นักศึกษาได้ระดับคะแนนที่ดีกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในวิชาปฏิบัติ ผู้เรียนจะต้องลงมือกระทำภายใต้การดูแลของอาจารย์ จึงมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ผู้สอน นักศึกษา และรวมทั้งเพื่อน ๆ นักศึกษา อีกทั้งกระบวนการปฏิบัติและ

ผลงานของนักศึกษาคนใดที่ไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ นักศึกษามีโอกาสที่จะปรับปรุงและพัฒนาตาม ศักยภาพของตนภายใต้คำปรึกษาจากอาจารย์หรือเพื่อนซึ่งสอดคล้องกับการตีค่าที่แท้จริง (Authentic Assessment) อุทุมพร จามรمان (2540 : 2) กล่าวว่า การตีค่าที่แท้จริงเป็นการวัด และประเมินกระบวนการทำงานของผู้เรียนโดยตรงไปตรงมาตามสิ่งที่เขาทำ เขาทำอย่างไร (How) และ ทำไม (Why) จะช่วยสะท้อนผู้เรียนได้ ช่วยในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและการสอนของผู้สอน ทำให้การเรียนการสอนมีความหมายและทำให้ผู้เรียนเกิดความอยากเรียน อยากรู้ต่อไป ส่งผลให้ ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หรือได้ระดับคะแนนที่ดีขึ้น ดังนั้นนักศึกษาจึงเกิดผลการเรียนรู้ใน ระดับที่สัมฤทธิ์ผลสูงกว่าวิชาทฤษฎี หรือทฤษฎีและปฏิบัติ

การเปรียบเทียบการกระจายของระดับคะแนนผลการเรียนของนักศึกษาระดับคณะ พบว่า ภาคการศึกษาที่1/2544 คณะครุศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิชาทฤษฎี ระดับคะแนนที่มีนักศึกษามากที่สุด ได้แก่ B(31.86%) B(25.57%) และ C (19.40%) ตามลำดับ วิชาปฏิบัติ ได้แก่ A(32.50%) B(53.32%)และ B(30.14%) ตามลำดับ ส่วน วิชาทฤษฎีและปฏิบัติ ได้แก่ B(31.53%) C(23.08%)C⁺(27.59%) ตามลำดับ และภาคการศึกษาที่ 2/2544 วิชาทฤษฎี ระดับคะแนนที่มีนักศึกษามากที่สุด ได้แก่ B⁺(23.35%) C⁺(27.92%)และ D(24.12%) ตามลำดับ วิชาทฤษฎีและปฏิบัติ ได้แก่ B (38.86%) C (28.53%) และ C⁺(17.18%) ตามลำดับ ส่วนวิชาปฏิบัติ คณะครุศาสตร์และคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ระดับคะแนนที่มีนักศึกษามาก ที่สุดได้แก่ B(62.00%) B⁺(41.26%) ตามลำดับ สำหรับคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ไม่ได้ เปิดสอนวิชาปฏิบัติ

จากการเปรียบเทียบการกระจายของระดับคะแนนผลการเรียนของนักศึกษาแต่ละคณะ พบว่า การให้ระดับคะแนนในภาพรวมของคณะแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากความแตกต่างตาม โปรแกรมวิชา กลุ่มผู้เรียนและเนื้อหาสาระของแต่ละรายวิชาแห่งศาสตร์หรือสาขาวิชา ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ ชูศรี กาญจนวงศ์ (2539 :119-12) และสุวิมล ว่องวานิช (2529:113) ที่พบว่า กระบวนการวัดและประเมินผลของอาจารย์มีความแตกต่างในระดับภาควิชา ระดับกลุ่มสาขาวิชา และระหว่างคณะ

1.3. การกระจายของระดับคะแนนผลการเรียนของนักศึกษาระดับสถาบัน

ในภาพรวมระดับสถาบัน ระดับคะแนนกระจายทุกระดับ จาก A ถึง E ทุกลักษณะวิชา วิชาทฤษฎีและวิชาทฤษฎีและปฏิบัติ มีการกระจายที่คล้ายคลึงกัน เมื่อพิจารณาในแต่ละระดับ คะแนนในระดับเดียวกัน มีจำนวนนักศึกษาใกล้เคียงกัน นักศึกษาส่วนใหญ่ได้ระดับคะแนน C C⁺ และB ส่วนวิชาปฏิบัติได้ B และ B⁺ เป็นส่วนใหญ่ จะเห็นได้ชัดเจนว่าวิชาปฏิบัติ ระดับคะแนน

กระจายน้อย นักศึกษาได้รับระดับคะแนนที่ดีกว่าวิชาทฤษฎีและวิชาทฤษฎีและปฏิบัติ การเรียนวิชาปฏิบัติ ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง จึงสอดคล้องกับการเรียนการสอนและการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) และการเรียนรู้ตามทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อรอบรู้ (Mastery Learning) ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้และสามารถปฏิบัติได้จริง ส่งผลให้ได้รับระดับคะแนนที่สูงขึ้นตามความสามารถจริง

อย่างไรก็ตามเพื่อให้การวัดและการประเมินผลการเรียนของสถาบันราชภัฏสงขลามีคุณภาพประสิทธิภาพ เป็นมาตรฐานเดียวกัน มีความยุติธรรมต่อนักศึกษา และเป็นที่ยอมรับของสังคม อีกทั้งเป็นการประกันคุณภาพในด้านการวัดและประเมินผลในระดับโปรแกรมวิชา คณะ และสถาบัน สถาบันควรชี้แจงให้อาจารย์ได้เห็นความสำคัญด้านการวัดและประเมินผลการเรียน ร่วมกันกำหนดนโยบายและแนวทางในการปฏิบัติ ตลอดจนกำหนดเกณฑ์ที่มีมาตรฐานเดียวกัน

2. หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป

การกระจายของระดับคะแนนผลการเรียนของนักศึกษาหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป ปีการศึกษา 2544 พบว่า กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ ภาษาเพื่อการสื่อสาร และกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ ระดับคะแนนที่มีนักศึกษามากที่สุดคือ B เป็นส่วนใหญ่ ส่วนกลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ระดับคะแนนที่มีนักศึกษามากที่สุด คือ A หรือ C⁺ ในกลุ่มวิชาเดียวกัน ลักษณะของการกระจายของระดับคะแนนผลการเรียนของนักศึกษามีลักษณะคล้ายคลึงกันเป็นส่วนใหญ่

จากข้อค้นพบดังกล่าว อาจจะมีสาเหตุเพราะหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป สถาบันราชภัฏสงขลา (2545 : 311) กำหนดให้นักศึกษาทุกคนต้องเรียน มุ่งพัฒนาและเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นมนุษย์ และพลเมืองดีให้แก่บัณฑิตทั้งด้านกาย จิต อารมณ์ เจตคติ และสร้างคุณภาพชีวิตให้มีความเจริญงอกงามด้านปัญญาธรรม ทักษะ และเจตคติ มีคุณธรรมและจริยธรรม ตลอดจนมีความรู้ในด้านศิลปวิทยาการที่สร้างบุคลิกลักษณะของผู้มีการศึกษา สามารถเป็นผู้นำ ผู้ตามและดำรงชีวิตในสังคมระบบประชาธิปไตย ปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น เพื่อบรรลุจุดประสงค์ดังกล่าว สถาบันจึงจัดให้นักศึกษาเรียนในแต่ละภาคการศึกษาเป็นจำนวนมาก และในการเรียนที่มีผู้เรียนเป็นจำนวนมาก ผู้เรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ในระดับกลางๆ และนักศึกษาสถาบันราชภัฏสงขลาเป็นนักศึกษาที่ผ่านการคัดเลือกมาแล้ว ดังนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่ได้ระดับคะแนน B จึงเป็นไปได้ ส่วนกลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การกระจายของระดับคะแนนมีลักษณะที่คล้ายคลึงกันทั้งสองภาคการศึกษาแสดงถึงความคงที่ในการให้ระดับคะแนน และแตกต่างจากกลุ่มวิชาอื่นอาจจะเป็นเพราะสาระเนื้อหาวิชา

แนวทางในการกำหนดนโยบายและวางแผนการประเมินผลการเรียนของนักศึกษา สถาบันราชภัฏสงขลา

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอแนะแนวทางในการกำหนดนโยบายและวางแผนในการบริหารจัดการการประเมินผลการเรียนของนักศึกษาในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านนโยบาย

1.1 ปฏิรูประบบการเรียนการสอน โดยมุ่งบูรณาการการประเมินและการสอนเข้าด้วยกัน โดยมีรูปแบบการประเมินที่หลากหลายแทรกในกิจกรรมการเรียนการสอนและให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกด้าน เพื่อนำสู่ระบบการประกันคุณภาพในการจัดการการศึกษาของสถาบัน

1.2 ปฏิรูประบบการวัดและประเมินผลผู้เรียนให้สอดคล้องกับแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ใช้ทางเลือกใหม่ของการประเมิน(The Alternative Approach)ที่ยึดทฤษฎีใหม่เน้นสติปัญญา(Intelligent) ในลักษณะเป็นพหุมิติ เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล การวัดผลใช้เกณฑ์ที่รับรู้ร่วมกันให้ข้อมูลย้อนกลับสม่ำเสมอและมีการสะท้อนกลับตลอดกระบวนการเรียน เน้นการบูรณาการการประเมินและการสอนเข้าด้วยกัน รูปแบบการประเมินมีหลายแบบ ผู้เรียนมีลักษณะตื่นตัว เกิดความร่วมมือ มีโอกาสปฏิบัติเหมือนชีวิตจริง เป็นจริง มีความหมาย ทำทลายลงมือกระทำ มีการเสาะแสวงหา ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนและมาตรฐานประเมินทั้งกระบวนการและผลผลิต ผู้เรียนทำรายงานผลของตนเอง และใช้แฟ้มสะสมงานไว้พิจารณาความก้าวหน้าของตนเอง

1.3 สนับสนุนให้อาจารย์ได้พัฒนาความรู้ด้านการวัดและประเมินผลตามความต้องการและตรงตามสาขาวิชาที่สอนเพื่อให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและมาตรฐานเดียวกัน

1.4 สนับสนุนเงินทุนวิจัยที่เกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล รวมทั้งยกย่องเชิดชูเกียรติผู้สอนที่มีผลงานด้านการประเมินผลในแนวใหม่ที่ป็นแบบอย่างที่ดี

1.5 กำหนดนโยบายการพิจารณาให้ระดับคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อให้อาจารย์ใช้เป็นแนวปฏิบัติเป็นมาตรฐานเดียวกันก่อให้เกิดความยุติธรรมแก่นักศึกษาทุกคน

1.6 จัดตั้งหน่วยงานเฉพาะ เพื่อพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการเรียนตลอดทั้งอำนวยความสะดวกในการทำข้อสอบกลางภาคหรือปลายภาค ซึ่งอาจารย์ส่วนใหญ่ใช้แบบทดสอบแบบเลือกตอบ โดยมีหน้าที่ในการพิมพ์ข้อสอบ จัดเป็นฉบับ จัดเก็บ ตรวจสอบคุณภาพในด้านความตรง ความเที่ยง ความยากง่าย และอำนาจจำแนก และความเป็นปรนัย

1.7 สนับสนุนการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่อาจารย์ ในการให้ระดับคะแนนแก่นักศึกษาถึง คณะ โปเกรมวิชา และอาจารย์ผู้สอนในลักษณะของกราฟการกระจายของระดับคะแนนทุกภาค การศึกษา เพื่อให้เห็นภาพของการให้ระดับคะแนนตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย การวัดและการประเมินผล อันจะนำไปสู่การประกันคุณภาพเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการ เรียนของสถาบันราชภัฏสงขลา

2. ด้านการวางแผน

แนวทางในการวางแผนการประเมินผลการเรียนของสถาบันราชภัฏสงขลา ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางด้านการวางแผนการประเมินผลการเรียน เพื่อการพัฒนาระบบการวัดและประเมิน ผลการเรียน ตลอดทั้งเป็นแนวทางในการปฏิบัติของอาจารย์ และนำสู่การประกันคุณภาพของ สถาบัน ดังนี้

แผนที่ 1 การพัฒนาระบบการวัดและการประเมินผลการเรียน สภาพปัจจุบันและปัญหา

สถาบันราชภัฏสงขลาเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่กำลังก้าวสู่ยุคของการปรับเปลี่ยน ครั้งใหญ่และเริ่มแนวทางใหม่ที่มุ่งเน้นเรื่องการจัดการศึกษาและการประกันคุณภาพ จำเป็นอย่างยิ่งที่ การศึกษาในระดับนี้ต้องมีการพัฒนาในทุกด้าน ในส่วนของการวัดและประเมินผลการเรียน ก็เช่นเดียวกัน จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน โดยมุ่งเน้นให้อาจารย์ได้ พัฒนาความรู้ในด้านระบบการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และสอดคล้องกับการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) และการประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมงาน(Portfolio Assessment)

วัตถุประสงค์

- 1.เพื่อให้อาจารย์มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการวัด และประเมินผลการเรียน ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
- 2.เพื่อให้อาจารย์มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับทางเลือกใหม่ของการประเมิน (The Alternative Approach) การประเมินตามสภาพจริง(Authentic Assessment) และการประเมินโดย ใช้แฟ้มสะสมงาน(Portfolio Assessment) ตลอดจนสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้

เป้าหมาย

ด้านปริมาณ อาจารย์ได้รับการพัฒนาความรู้ด้านการวัดและประเมินและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ทุกคน

ด้านคุณภาพ พัฒนาระบบการประเมินผลการเรียนตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยใช้ทางเลือกใหม่ของการประเมินตามสภาพจริงและการประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมงานได้อย่างเหมาะสม

แนวทางในการประเมินผล

1. ประเมินและติดตามการปฏิบัติงานของอาจารย์ในด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรวมทั้งกระบวนการปฏิบัติงาน และ ผลงานของนักศึกษา
2. ประเมินจากความคิดเห็นของอาจารย์ นักศึกษา และ ผู้เกี่ยวข้อง

แผนที่ 2 การจัดตั้งหน่วยงานพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการเรียน

การจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะเพื่อพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรวมทั้งอำนวยความสะดวกในการจัดทำแบบทดสอบ จัดเก็บ และตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบ

สภาพปัจจุบันและปัญหา

สถาบันราชภัฏสงขลาเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ให้การศึกษาทั้งวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงเปิดสอนทั้งภาคปกติและภาคให้การศึกษาเพื่อบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) มีนักศึกษาจำนวนมาก ในการเรียนการสอนมีทั้งการสอบกลางภาคและปลายภาคซึ่งอาจารย์ส่วนใหญ่ใช้แบบทดสอบจึงมักมีปัญหาในด้านการจัดพิมพ์ จัดเก็บ และการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบในด้านความเที่ยง ความตรง ความยากง่าย อำนาจจำแนก และความเป็นปรนัย อีกทั้งปัญหาข้อสอบรั่วและการใช้ข้อสอบซ้ำ

จากสภาพดังกล่าว ผู้วิจัยจึงขอเสนอให้มีหน่วยงานเฉพาะขึ้นเพื่อพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการเรียน และอำนวยความสะดวกแก่อาจารย์ในการวัดและประเมินผลการเรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นหน่วยงานกลาง มีหน้าที่พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลการเรียน และอำนวยความสะดวกในการจัดพิมพ์ จัดเป็นฉบับ จัดเก็บ และทำลายแบบทดสอบที่ไม่ใช้
2. เพื่อเป็นหน่วยงานกลางในการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เกี่ยวกับการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบ ซึ่งเป็นการพัฒนาแบบทดสอบให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เป้าหมาย

ด้านปริมาณ แบบทดสอบทุกรายวิชาจากทุกโปรแกรมวิชา

ด้านคุณภาพ แบบทดสอบมีคุณภาพสูงขึ้น

แนวทางในการประเมินผล

1. ประเมินจากความคิดเห็นของอาจารย์
2. ประเมินจากความคิดเห็นของผู้บริหาร / ผู้ให้บริการอำนวยความสะดวก

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ ให้อาจารย์ตอบแบบสอบถามการประเมินผลการเรียนของนักศึกษาสถาบันราชภัฏสงขลา ถ้าเป็นไปได้ควรใช้วิธีการสัมภาษณ์ประกอบเพื่อจะได้ข้อมูลที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น
2. ควรทำการวิเคราะห์การกระจายของระดับคะแนนผลการเรียนของนักศึกษาให้ครอบคลุมทุกคณะหรือศึกษาตัวแปรอื่น อาทิ วิชาเอก วิชาโท และวิชาเลือก ศึกษาในกลุ่มนักศึกษาในโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ หรือศึกษาแบบเจาะลึกโดยศึกษาแบบต่อเนื่องเพื่อศึกษาแนวโน้ม เป็นต้น

